

УПУТСТВО ЗА УПОТРЕБУ АЛАТА ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА СЕВЕСО КОМПЛЕКСА

Процена ризика севесо комплекса врши се коришћењем Алата за процену ризика севесо комплекса и одређивање приоритета за контролу севесо комплекса (Алат за процену ризика). Процена ризика је базирана на одговарајућим критеријимима применом којих се врши процена вероватноће настанка великог удеса и тежине штетних последица и добијања одређеног степена ризика.

Веома је важно да се Алат за процену ризика севесо комплекса попуњава на прописан начин, како би се код свих севесо комплекса применом истих критеријума, извршила процена ризика. За сваки селектован одговор, додељује се одговарајући број бодова, који се потом сабирају.

На основу добијеног збира а према утврђеној бодовној скали, објекту се додељује одговарајући степен ризика у инспекцијском надзору, а на основу података из Алата за процену ризика.

На основу процењеног степена ризика сваког севесо комплекса, Алат за процену ризика и одређивање приоритета има могућност да рангира севесо комплексе према утврђеном броју бодова и направи Листу севесо комплекса према степену ризика. На врху листе са највећим бројем бодова су комплекси који имају највећи ниво ризика. У зависности од процењеног ризика, а у складу са расположивим ресурсима и капацитетима инспекције, предвиђа се и динамика контроле код датог субјекта;

УПУТСТВО за попуњавање Алата за процену ризика севесо комплекса

Алат за процену ризика се састоји од четири групе питања и то:

1. Информације о комплексу;
2. Врста, особине, количине и укупан број опасних супстанци на локацији севесо оператера (од 1.1 до 1.7);
2. Фактори повећања ризика на локацији севесо оператера (од 2.1 до 2.5);
3. Пријемници ризика на локацији севесо оператера (од 3.1 до 3.9);
4. Историјат усаглашености (од 4.1 до 4.3);

Одговори на питања дају се тако што се поред одговарајућег одговора, у последњој колони (колона „D“ у Алату - excel табела), убацује * (звездица). Сваки одговор је дефинисан одговарајућим бројем бодова. Бодови свих одговора поред којих је стављена звездица (*), аутоматски се сабирају а према утврђеној скали додељује се одговарајући степен ризика.

Свака група питања има своје подгрупе које се односе на одређену област:

а) Именоване опасне супстанце присутне у севесо комплексу (група питања 1.1.),

Када се севесо комплекс препознао на основу именованих супстанци Део 2 ПРАВИЛНИКА о Листи опасних супстанци, врстама и количинама опасних супстанци и критеријумима за разврставање комплекса у комплексе нижег реда и комплексе вишег реда („Службени гласник РС“, број 28 од 28. марта 2025.) у том случају попуњавамо подгрупу питања 1.1.

У овој подгрупи питања која се односи се на именоване супстанце, у задњој колони Алата (колона „D“ у Алату – excel табела) поред одређене опасне супстанце (ОС) која је

присутна у севесо комплексу убацити/уписати * али **максимално 4 пута**, тако да се за ову подгрупу питања **може максимално добити 20 бодова** (нпр. ако у једном комплексу има више именованих опасних супстанци, ТНГ, Хидразин, Нафтни деривати....)

б) Особине супстанце (групе питања 1.2.- 1.5.)

Када се севесо комплекс препознао на основу категорија опасних супстанци- Део 1 ПРАВИЛНИКА о Листи опасних супстанци, врстама и количинама опасних супстанци и критеријумима за разврставање комплекса у комплексе нижег реда и комплексе вишег реда („Службени гласник РС“, број 28 од 28. марта 2025.) у том случају попуњавамо подгрупе питања од 1.2 до 1.5.

У овој подгрупи питања **може се доделити само један одговор тј. може се убацити само једна *** (звезда), за критеријум који је валидан за дати севесо комплекс.

Именовану опасну супстанцу за коју је извршено бодовање у подгрупи 1.1 не треба узимати у разматрање приликом бодовања на основу подгрупа питања од 1.2. до 1.5.

в) Количина опасне супстанце (питања 1.6.)

У овој групи питања се може убацити * (звезда) за онај критеријум који је валидан за дати севесо комплекс; узимају се у обзир количине опасних супстанци које су утицале на то да се оператер идентификује као севесо комплекс.

У овој подгрупи питања може се доделити само један одговор тј. може се убацити само једна * (звезда), за критеријум који је валидан за дати севесо комплекс.

Такође у свим осталим групама питања може се доделити само један одговор тј. може се убацити само једна * (звезда) изузев у ГРУПАМА ПИТАЊА 2.4, 2.5 и 4.3 у којима се може слободно убацити максимални број звезда за све критеријуме који су валидни за дати севесо комплекс.

Пондерисање (ћелија „C187“ у excelu), :

У изузетним случајевима, када се због специфичности врсте, особина, количина, агрегатног стања опасних супстанци и ефеката који настају приликом великог удеса, укупан збир бодова се може повећати множењем претходно добијеног збира са одређеним пондером чиме се повећава напред одређени степен ризика.

- У ћелији „Бр. бод.“ („C174“ у excelu), АЛАТ АУТОМАТСКИ САБИРА БРОЈ ДОДЕЉЕНИХ БОДОВА.
- У зависности од броја бодова, АЛАТ АУТОМАТСКИ ДОДЕЉУЈЕ ПРОЦЕЊЕНИ НИВО РИЗИКА који се појављује у ћелији „СТЕПЕН РИЗИКА“ (ћелија „B174“ у excelu).

Процена ризика се ради у складу са чланом 9 Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18)